

СТАНОВИЩЕ

от професор Георги Василев Бахчеванов, д-р

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, „Съвременни модели на сигурността. (Сигурност на електронната комуникация и интелектуалната собственост)“, **обявен** в ДВ бр. № 49/17.06.2025 г. с кандидат д-р Алена Бузова.

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка:

Приемам за оценяване всички трудове, представени от кандидата по конкурса, които включват: хабилитационен труд под формата на публикувана монография в професионалното направление на конкурса; публикувана монография, която не се представя като основен хабилитационен труд; 12 (дванадесет) статии и доклади, публикувани в научно рецензирани и редактирани колективни томове.

Не приемам да рецензирам публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС “доктор“ (Трансграничен трансфер на знания в областта на защитата на библиотечните колекции).

Участникът в конкурса представя основен хабилитационен труд със заглавие „Ефективността на електронната комуникация в контекста на управленските дейности“. Монографичният труд е изследване на управленската комуникация като ключов инструмент за управление и ръководене на човешките ресурси в рамките на организационните структури. Авторът доказва, че ефективността на електронната комуникация пряко влияе не само върху екипната ефективност, но и върху способността на

организацията да се адаптира към промените, да взема стратегически решения и да изгражда вътрешна сплотеност.

Приносните моменти в монографията могат да бъдат систематизирани като: разкрита е същността на комуникацията; представени са основните типове комуникации; изследвани са основните препятствия пред комуникационния процес; разкрити са целите и характеристиките на кооперативната комуникация; посочени са основните технологии прилагани в процеса на комуникация; специално място е отредено на електронната комуникация; анализирани са принципите на комуникация в електронна среда; доказана е възможността електронната комуникация да се използва като средство за доказателство; анализирано е международно сътрудничество по наказателноправни въпроси и електронни доказателства; доказана е необходимостта от защита на информацията по време на електронна комуникация и защита на интелектуалната собственост.

Изследването представлява цялостна разработка, в която са предложени конкретни, полезни и практически решения както за повишаване ефективността на електронната комуникация, така и за нейната защита.

Участникът в конкурса представя за рецензиране и монографичен труд със заглавие „Основи и принципи на теорията на сигурността“. В добра логическа последователност е представена теоретически издържана дефиниция за сигурност. Анализирани са вътрешната и външна среда за сигурност. На основата на съществуващите стратегически документи е направен сравнителен анализ на стратегическите цели в сигурността и отбраната на Чешката и Словашката републики. Представени са същността на връзката международната сигурност и глобализация. Изследвана е системата за сигурност. Специално място е отделено на държавата и сигурността на гражданите. Доказана е, както необходимостта от развитие на науката за сигурност, така и усъвършенстване на образованието в областта на сигурността.

Участникът в конкурса предлага за рецензиране дванадесет статии и доклади където той е единствен автор в единадесет. Тематиките, които покриват статиите и докладите, както и постигнатите приноси, са в областта на обявения конкурс.

Участникът по конкурса не представя за рецензиране разработени от него и издадени учебници, учебни пособия и учебно-методически помагала, които използва в своята преподавателска дейност. Предвид естеството на конкурса за заемане на академична длъжност препоръчвам на участника в конкурса да насочи усилия към разработване на материали от посочените по-горе типове, с които да повиши ефективността на своята работа с обучаемите.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научноприложната и педагогическата дейност на кандидата

Кандидатът по конкурса работи в научни области, които са напълно релевантни към конкурса.

Д-р Алена Бузова успява да балансира между своята административна, научноизследователска и преподавателска дейност.

От предоставената справка се вижда, че д-р Алена Бузова от 2019 година е директор на библиотека в Университета по управление на сигурността в Кошице и е университетски преподавател в Института по науки за сигурността, Катедра „Науки за сигурността“.

Давам положителна оценка на педагогическата подготовка на участника в конкурса с препоръката да полага усилия за осигуряване на своята педагогическа дейност със съответните авторски учебни материали.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Не разполагам с неанонимен (а също така и с анонимен) мотивиран писмен (или устен) сигнал за установяване на плагиатство в монографиите, статиите и докладите на кандидата по конкурса. В авторските си разработки участникът в конкурса коректно използва мнения на други автори като цитира използваните литературни източници съгласно изискванията на академичната етика.

4. Основни научни резултати и приноси.

Основните приноси на кандидата са с научен и научно приложен характер. Разширени са и допълнени са съществуващи и са генерирани нови научни знания, свързани с теорията на сигурността.

Научният принос на кандидата се изразява в цялостен теоретичен анализ на електронната комуникация в рамките на управленските дейности, с акцент върху нейните функции, принципи, модели и комуникационни бариери в организационната среда. Научните трудове на кандидата обединяват знания от областта на мениджмънта, комуникационните науки и информационните и комуникационни технологии, като по този начин разширява теоретичното разбиране за управленската комуникация в дигиталната епоха и осигуряването на нейната сигурност.

Приложните научни приноси се състоят в идентифицирането на практически възможности за използване на електронната комуникация в управленската практика, особено във вътрешната комуникация, управлението на процесите, координацията и вземането на решения. Резултатите предоставят на мениджърите и организациите приложими препоръки за повишаване ефективността и сигурността на комуникацията, оптимизиране на работните процеси и подобряване на организационната култура в дигитална среда.

Посочените научни и научноприложни приноси обогатяват и доразвиват знанията в областта на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, основно в професионално направление 9.1. „Национална сигурност”.

Оценявам приносите за науката и практиката, за които кандидати претендира, като достатъчно значими за допълване, обогатяване и разширяване на знанието и приложението му в практиката в научната област и професионалното направление по конкурса.

Доказателство за значимостта на приносите са цитирането на представените научни публикации на кандидата в други научни трудове.

Приложени са 4 броя цитирания в монографии и колективни толове с научно рецензиране.

5. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата.

От представените за рецензиране от научното жури 14 публикации, 13 са самостоятелни авторски. Всичко това ми дава основание да заявя, че представените в конкурса научни трудове и приносите в тях са лично дело на кандидата.

6. Критични бележки за рецензираните трудове.

Относно предоставените за рецензиране трудове, нямам критични бележки.

Имам следните препоръки към кандидата:

- да насочи усилия към разработване на учебници, учебни пособия и учебно-методически помагала, които използва в своята преподавателска дейност, с които да повиши ефективността на своята работа с обучаемите;

- да разшири публикационната си активност чрез публикуване на своите изследвания в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация издания.

7. Заключение.

Предоставената от кандидата в конкурса д-р Алена Бузова документация и научна продукция отговарят на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност доцент. Същата има 505 точки при необходимими 400.

Оценката ми за научните трудове на главен асистент д-р Алена Бузова, единствен участник в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, за специалност „Съвременни модели на сигурността. (Сигурност на електронната комуникация и интелектуалната собственост)“

е „положителна”.

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса д-р Алена Бузова да бъде избрана в конкурса и предложен да заеме академичната длъжност „доцент”.

Дата 30.01.2026 г.

Член на научното жури: .....

Проф. Бахчеванов